

NATALIE JENNER

Autorka bestselleru *Spolek Jane Austenové*

DĚDICTVÍ JANE AUSTENOVÉ

přeložila Karolina Limrová

Román

DĚDICTVÍ
JANE AUSTENOVÉ

DĚDICTVÍ JANE AUSTENOVÉ

Natalie Jenner

přeložila Karolina Limrová

AUSTEN AT SEA by Natalie Jenner
Copyright © 2025 by Natalie Jenner.
By arrangement with the Proprietor. All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Karolina Limrová, 2026
Cover © Michael Storings, 2026
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-6566-9

*Věnováno Jane,
která mi zachránila život,*

a

*doktorce Lindsay Shirreffové,
která mi ho zachránila podruhé*

Po všechna ta staletí ženy sloužily jako zrcadla mající tu kouzelnou a sladkou schopnost odrážet postavu muže v dvojnásobné velikosti. Bez této schopnosti by patrně země byla dosud pouhým močálem a džunglí... Proto Napoleon a Mussolini tak důrazně trvají na méněcennosti žen, neboť kdyby nebyly méněcenné, přestaly by zvětšovat.

Virginia Woolf
překlad Kateřina Hilská

Jasný obzor – když vás nečeká nic, čeho byste se museli obávat, jen tvorba a žádné ničení... Myslím, že větší štěstí bych si ani nemohl přát.

Alfred Hitchcock

Člověk dělá všechno jen ze dvou důvodů: z dobrého a ze skutečného.

J. P. Morgan

Život bez nadšení není ničím.

Dr. Richard Pankhurst

POSTAVY

Bostonští

*WILLIAM STEVENSON, vdovec a soudce Nejvyššího soudu
státu Massachusetts*

*THOMAS NASH, svobodný mládenec a soudce Nejvyššího
soudu státu Massachusetts*

*CHARLOTTE STEVENSONOVÁ, nespokojená mladší dcera
soudce Stevensona*

*HENRIETTA STEVENSONOVÁ, nespokojená starší dcera
soudce Stevensona*

ANNA DICKINSONOVÁ, na jevištích známá také jako Řečnice

CONSTANCE DAVENISHOVÁ, bostonská modrá punčocha

*FRANCIS CHILD, Ph.D., profesor rétoriky a řečnictví na
Harvardově univerzitě*

SAMUEL CARTER, kočí rodiny Stevensonových

LOUISA MAY ALCOTTOVÁ, spisovatelka a spoléčnice

PHILIP MACKENZIE, EZEKIEL PEABODY,

*RODERICK NORTON a CONOR LANGSTAFF, soudci
Nejvyššího soudu státu Massachusetts*

*ADAM FULBRIGHT – vrchní soudce Nejvyššího soudu státu
Massachusetts*

GRAYDON SAUNDERS, jižan a bostonský advokát

MALÝ BOBBIE ACHESON, pouliční žebrák a kamelot

Filadelfští

*NICHOLAS NELSON, prodavač vzácných tisků a veterán
občanské války*

*HASLETT NELSON, prodavač vzácných tisků a veterán
občanské války*
*SARA-BETH GLEASONOVÁ, dcera senátora a občasná
hazardní hráčka*

Britové

DENHAM SCOTT, zahraniční dopisovatel deníku Reynolds
*SIR FRANCIS AUSTEN, námořní admirál a bratr Jane
Austenové*
GEORGE FLINT, sluha v Portsdown Lodge
*FANNY-SOPHIA AUSTENOVÁ, dcera a ošetřovatelka
admirála Austena*
*RICHARD FAWCETT ROBINSON, producent londýnského
divadla New Adelphi*
VALENTINE NORRIS, kapitán parníku SS China
PANÍ BERWICKOVÁ, hospodyně na panství Chawton
*PETER WRIGHT, nájemník domku někdejšího majordoma
v Chawtonu*
*SIR CRESSWELL CRESSWELL, londýnský soudce
a amatérský fyziognom*
*DR. RICHARD PANKHURST, právník Lincolnovy advokátní
komory*

KNIHA PRVNÍ

Boston

Kapitola první

V níž Revereho zvon odbije jednu hodinu

Nejvyšší soud státu Massachusetts
5. dubna 1865

Šest soudců se shromáždilo v soukromé pracovně, aby učinili rozhodnutí ohledně případu. Sedmý se kvůli střetu zájmů omluvil, a hrozila tedy ona tolik obávaná možnost, že hlasování skončí nerozhodně. Na základě minulých zkušeností s případy sporné povahy to skutečně začínalo vypadat, že se tito pánové shodnout nedokážou.

Večer již značně pokročil, protože závěrečná řeč trvala neobyčejně dlouho. Občerstvení připravené na jednání za zavřenými dveřmi muselo být několikrát doplněno. Podávalo se studené telecí se zeleninovým salátem a nechyběla ani láhev madeiry a velká stříbrná konvice oříškově zbarvené kávy.

Diskusi vedl soudce Philip Mackenzie. Netrpělivě klepal na koženou vazbu knihy ležící před ním, protože soudce Ezekiel Peabody jako obvykle nepřestával žvanit o zproštění viny. Konečně nastalo ticho. Peabody si dolil víno a Mackenzie přestal klepat prstem.

„Nuže?“ rozhlédl se po ostatních pěti soudcích. „Dokážeme se shodnout alespoň na tom, že budeme hlasovat?“

Vrchní soudce Adam Fulbright se poškrábal na stříbrem prokvetlé bradě. Kromě jediné očividné výjimky byli všichni soudci šedovlasí a po desetiletích trávených na stolci také zavalití. „Já osobně hlasuji ve prospěch obhajoby.“

Polovina přítomných pánů si povzdechla. Vrchní soudce, který jinak disponoval působivými vůdcovskými schopnostmi, byl z celého dvora největší měkkota.

„To nemůžete myslet vážně.“ Soudce Roderick Norton se obrátil na muže sedícího v ušáku po jeho levici. „Řekněte mi, že alespoň vy, Williame, se přidáte k odpůrcům. Vy, který vždycky zvažujete věci do hloubky a nenecháte se ošálit povrchním zdáním. Rozhodnutí ohledně Mansfieldu je přece precedens, který našemu názoru dodává neoddiskutovatelnou váhu.“

Soudce William Stevenson zvedl do vzduchu pravý ukazováček. „Moje dcery –“

Teď již zaúpěli všichni.

„Pánové, pánové, uklidněte se. Nesmíte zapomínat, že obě dámy jsou v této věci skutečnými odborníci. Obě s názorem předsedy soudu srdečně souhlasí, stejně jako já. Takže zbývá Nash.“

Soudce Thomas Nash byl nejmladším členem soudního dvora a onou očividnou výjimkou. Prodléval v křesle nejbliž u krbu, dlouhé nohy natažené a překřížené v kotnících. Ruce si založil za hlavou hustě porostlou blondatými vlasy, na níž nechyběly ani moderní dlouhé licousy. „Obávám se, že musím souhlasit se slečnami Stevensonovými. Protentokrát.“

„V tom případě se většina z nás – tedy Fulbright, Stevenson, Nash a já – shodla, že tento text...“ soudce Mackenzie

zamával na ostatní vázanou knihou, „... je vrcholným příkladem autorčiny geniality.“

Vstal a položil svazek na hromádku pěti dalších, které již ležely na odkládacím stole. Potom nesměle, takřka s nábožnou úctou, oběma rukama komínek vyrovnal. I ostatní pánové se zvedli, svlékli si taláry, jež měli na sobě už od úsvitu, a zavěsili je u dveří, kde si je ráno vyzvedne prádlena.

Norton chlácholivě poplácal Peabodyho po zádech a společně vykročili z místnosti obložené tmavým dřevem a osvětlené jen dohasínajícím ohněm.

„Čas ukáže, že se mýlí, Zeku.“ Prakticky to zasyčel. „Tak to chodí.“

Když šestice mužů zamířila chodbou do jarem provoněné noci, Revereho zvon v královské kapli právě odbil jednu hodinu. Do jednacích místností krátce nato diskrétně vstoupili sloužící, kteří ze zkušenosti věděli, jak se pravidelná měsíční setkání mohou protáhnout. Obzvláště když během nich vyplouvá na povrch tolik záště. Jeden ze sloužících se zvědavě podíval na knihu, nazvanou prostě *Emma*, ležící na vrcholu hromady. Rukama navlečenýma v bílých rukavicích všechny svazky uchopil a odnesl.

V knihovně na druhém konci soudní budovy podřimoval na své židli tamní úředník. Když před něj sluha knihy se zdvořilým zakašláním postavil, muž se s trhnutím vzbudil a v náhlém záchvatu paniky zkontroloval hodinky. Poštovní parník *SS China* z Portsmouthu měl dorazit již brzy. Přiveze nejružnější britské deníky. Mezi úřednické povinnosti patřilo roznést je ještě před úsvitem do všech jednacích místností. Než ale zamíří na celnici Custom House, aby noviny vyzvedl, měl před sebou ještě jeden úkol.

Vložil komínek knih do mahagonového vozíku a zajel s ním do první uličky mezi regály. Jednu po druhé pak

opatrně vrátil na obvyklé místo označené slonovinovou plaketou velikosti poštovní známky, na níž byla vidět jemně vyrytá písmena AU. Svazky uložil bezchybně v pořadí, v jakém byly sepsány.

Opatství Northanger

Rozum a cit

Pýcha a předsudek

Mansfieldské panství

Emma

Anna Elliotová

Kapitola druhá

V níž se ve městě objeví Řečnice

NÁSLEDUJÍCÍHO RÁNA

Beacon Hill, 6. dubna 1865

„Takže, otče, která kniha získala většinu? *Emma*, nebo *Mansfieldské panství*?“

Odpověď přišla od osoby ukryté za novinami z místa v čele snídaňového stolu. „Samozřejmě že *Emma*.“

Charlotte, která po vítězství toužila bez ohledu na denní či noční hodinu, začala jásat. Když před dvěma lety dokončila studium u slečny Prideové na Peacockově akademii, požádala svou starší sestru Henriettu, která byla poněkud zdrženlivější, ale neméně radikálně smýšlející, aby ji brala na všechna setkání sufražetek v dojezdové vzdálenosti. Akademie sice udělala z obou Williamových dcer dámy, ale dveře k vysokoškolskému studiu jim otevřít nemohla, což v nich vyvolávalo na jedné straně roztrpčení, ale zároveň posilovalo smysl pro povinnost. Lucy Stoneová, Julia Ward Howeová, Angela Grimké – Nová Anglie byla zkrátka plná rozhněvaných žen. A jak se blížil konec století, zdály se čím dál rozhněvanější.

Charlotte políbila otce na levou tvář a zamířila k postrannímu stolku, kde si na talíř navršila vysokou hromadu lívanců s klobásou a vejci. William byl zapřisáhlý vegetarián, a nikdy proto nepřestal žasnout nad nenasytnými stravovacími návyky své mladší dcery. On sám se v mnoha ohledech vždy řídil striktními pravidly, a od smrti manželky dokonce ještě urputněji. Po její předčasné ztrátě se v něm cosi změnilo. Na vině bylo nejspíš poznání, že starověcí kartografové měli pravdu. Člověk se s přílišnou vervou a přehnaným nadšením plaví, ale jen do chvíle, kdy se z nejtemnějších hlubin oceánu vynoří neznámá hrozba. *Zde jsou draci*. Když se William Stevenson stal vdovcem, s výchovou dvou malých děvčátek se vyrovnal po svém – začal si odpírat všechno, na co jen pohlédl.

Jediným potěšením, které si dopřál, byly knihy. Těch neměl nikdy dost. Vlastně to byl právě on, kdo přišel s návrhem, aby se v budově Nejvyššího soudu scházel čtenářský kroužek. Sedm soudců tam pravidelně diskutovalo o fiktivních postavách, což jim po úmorné dřině na soudcovském stolci poskytovalo příjemné osvěžení. Oproti tomu místní *dámské* čtenářské spolky čím dál hlasitěji komentovaly nejrůznější sociální problémy. Vzhledem k tomu, že ženám – a tedy i jeho dcerám – bylo univerzitní vzdělání zapovězeno, rozhodlaně si vytvářely vlastní intelektuální prostor.

Williamovým nejoblíbenějším místem byla jeho domácí knihovna, kam měly jeho dcery odjakživa plný přístup. Obzvláště Henrietta trávila u robustního psacího stolu celé hodiny a hloubala nad starými právníckými a politickými statěmi. Když mu dívky začaly odmítovat pomocí citátů od Thoreaua, Milтона či Carlyla, William věděl, že to může dávat za vinu jedině sám sobě. Jejich mladickou zvědavost

přesto miloval – obě byly stejné jako jejich matka, což ho do určité míry udržovalo mladým.

„Přijde již Henrietta dolů?“

Charlotte se usadila po jeho levici a přikývla. Přitom ukusovala klobásu a mezi dlouhými štíhlými prsty jí odkapával vypečený tuk. Ani jedna z Williamových dcer nenosila šperky – všechny, které zdědily po matce, zůstávaly uložené v opálové krabičce na jejím kosmetickém stolku hned vedle nedotčeného kartáče na vlasy a zpola plného flakónu růžového oleje. Obě dívky měly od útlého dětství plné ruce práce se šplháním, kopáním a tajným psaním. William mohl jen doufat, že romány, které ve společném pokojíku v podkroví vytvářely, nejsou nijak pohoršující.

„A jak hlasoval Nash?“

„*Soudce* Nash,“ opravil otec Charlotte.

„A jak hlasoval *soudce* Nash?“ Olízla si z prstů tuk a nalila na lívance javorový sirup z ozdobné konvičky, kterou vlastnoručně malovala ještě v době studií u slečny Prideové. Její otec na ty prosté dny plné hudby, umění a vybraného chování dosud s láskou vzpomínal – na domácí lekce francouzštiny pro Charlotte, němčiny pro Henriettu a latiny pro obě.

„Podlehl Emminu kouzlu, jako ostatně každý.“

„To se vsadím,“ zazubila se Charlotte. „A bylo to zase těsné?“

William usrkl kávu. „Menšina jako obvykle. Ale soudce Norton předložil několik pádných argumentů ohledně *Mansfieldského panství*.“

„O lordu Mansfieldovi?“ zeptala se ode dveří Henrietta, která se musela pod zárubní mírně sklonit. Byla nejvyšší z celé rodiny a skutečnost, že nosila boty s kramflíčky a holdovala aktuální módě, jež předepisovala do výšky vyčesané vlasy, příliš nepomáhala. Otce trápilo, že

převyšovala i většinu mužů, což nebezpečně zužovalo výběr možných nápadníků. Způsobila to snad právě její výška, že se ve svých pětadvaceti letech ocitla na samé hranici staropanenství? Kdo ví? Zatímco dvacetiletá Charlotte byla dcerou své matky, tedy energická a neohrožená, Henrietta pro něj znamenala nerozluštitelnou záhadu. Což bylo opravdu podivné, protože se z velké části vyvedla po něm.

„Ano, právě ten soudce, který se zasloužil o zrušení otroctví v Anglii – dávno před Spojenými státy.“ William Stevenson odložil výtisk týdeníku *Liberator*. „Ale teď jsou si v této otázce obě země rovny. Taková rovnost mezi národy a lidmi je úžasná věc. Koneckonců to byli právě naši předkové, kteří kvůli náboženské nesnášenlivosti opustili Anglii. Je tedy jediné správné zamést si před vlastním prahem.“

Henrietta přistoupila k otci a políbila ho na pravou tvář. („*Pravá je pro Harry a levá pro mě*,“ prohlásila kdysi Charlie.) Potom zamířila k servírovacímu stolu. Vrátila se s talířem plným ovoce a toustem s džemem a posadila se po otcově pravici. Kývla směrem k novinám ležícím na stole mezi nimi. „Garrison tvrdí, že teď, když se ruší otroctví, opustí *Liberator*, aby se mohl soustředit na práva žen.“

„Válka ještě neskončila.“ William Stevenson si toho v poslední době všímal snad u každého – nedočkavosti konečně s tím vším po čtyřech dlouhých letech pohnout. Jenže zákon potřeboval čas – a spravedlnost snad ještě víc. Pokud šlo o právo volit, o něž usilovaly jeho dcery – byla to věc, kterou jim William neměl potřebu upírat –, obával se, že jeho zavedení pro všechny bez rozdílu potrvá déle, než budou rozhněvané ženy v Nové Anglii ochotny přijmout.

Henrietta a Charlotte ho z každé strany uchopily za ruku. „Ano, drahý otče,“ začala jemně Henrietta, „ale teď

když padl Richmond, máme to nejhorší jistě za sebou. Říká se, že Lee se každým dnem vzdá.“

„A teď na veselejší téma,“ ozvala se Charlotte a přitom se pustila do odstraňování skořápky z vařeného vejce. „Co se soudcovský stolec chystá číst příště?“

„Soudce Peabody se nás pod vlivem Carlyla snažil navnadit na *Bílou velrybu*, ale předseda soudu loboval za *Annu Elliotovou* a vyhrál. Vlastně jsme si odhlasovali – s výsledkem dva ku čtyřem –, že se během letní přestávky podíváme na všechna díla Jane Austenové.“

„*Anna Elliotová* je její nejlepší kniha,“ prohlásila pevně Henrietta.

„To říkáš o všech,“ odvětil s úsměvem William.

Kyvadlové hodiny v hale odbily devátou a Charlotte vyskočila. „Měly bychom si pospíšet, Harry!“ Obě dívky odložily ubrousky a políbily otce na rozloučenou. Všechno dělaly společně jako jednotná vlna vířících spodniček.

„Odpolední čaj nestihneme,“ zvolala ještě Henrietta ode dveří. „Garrison opět pozval do Hudební síně Řečnici Annu Dickinsonovou.“

„Představ si,“ ozvala se Charlotte hlasem plným touhy a závesti, „že bys v naší době mohla cestovat a přednášet. Že bys byla *úplně* první ženou, která dostala pozvání promluvit v Kongresu.“

„No, jen si to představ,“ zamumlal William, ale to již obě pádily pryč. Hluboko uvnitř ale s ničím takovým začínat nehodlal. Svým dcerám by daroval celý širý svět, ale jen ten známý, zcela objevený a zmapovaný. Aby v něm nehrozila žádná nečekaná překvapení, žádní draci ani lvi. Na inteligenci svých děvčat byl nekonečně hrdý, ale zároveň s jistotou věděl – protože to den co den viděl na vlastní oči –, že na to, aby svůj talent projevil, nebyl svět zatím připravený.

Bostonská Hudební síň se nacházela na Winter Street a byla postavena v roce 1852 z peněz věnovaných Harvardovou univerzitou. Kromě masivního kazetového stropu a stupňovitého hlediště se v ní nacházely také největší varhany v zemi. Nejslavnější událostí, kterou hostila, bylo shromáždění bojovníků za zrušení otroctví, na němž nechyběli Frederick Douglass, Harriet Beecher Stoweová, Harriet Tubmanová ani William Lloyd Garrison, kteří tu v roce 1863 společně slavili zrušení otroctví.

Garrison byl vydavatelem místních novin a Řečníci zval do města velmi rád. Když bylo Anně Dickinsonové pouhých třináct let, napsala tato dcera zapřisáhlých kvakerů a abolicionistů do *Liberatora* rozhořčený dopis, v němž reagovala na zprávy o příkoří, které zažil protiotrokařsky smýšlející ředitel jedné školy v Kentucky. Nyní bylo Dickinsonové dvacet a v přeplněných sálech přednášela vzrušující poetické projevy o problematice všeobecné rovnoprávnosti. V dospívání hltala především klasickou literaturu – což byla skutečnost, která takovým knihomolkám, jako byly sestry Stevensonovy, nemohla uniknout – a disponovala přirozeným řečnickým nadáním.

Obloukovými okny v nejvyšším patře čtyřposchoďové Hudební síně proudilo denní světlo a vrhalo na postavu Řečnice kužel záře. Stála na pódiu, na první pohled hubená, nenápadná dívka, ale to jen do chvíle, než začala mluvit. Henrietta s Charlotte ji zcela uchváceně sledovaly z nejnižší galerie u jeviště. Charlotte věnovala obzvláštní pozornost tomu, jakým způsobem slečna Dickinsonová používá planoucí pohled a pohyby rukou, aby si získala posluchače. Charlotte toužila stát se herečkou, což bylo

mnohými v jejich společenských kruzích považováno za činnost, která se prostituci blížila víc než práce kojně.

Henriettu zase ze všeho nejvíc fascinovala volba slov a jazyk – především řada prostých řečnických otázek, na které si Řečnice sama odpovídala, když horovala za prosazení práv žen. Pro zvýšení působivosti se dal použít tučet různých jazykových prostředků a Řečnice je zjevně všechny mistrně ovládala. Henrietta si všimla obzvláště příjemného rytmu a kadence slov, když Dickinsonová předkládala různé příklady.

Vdovy se dočkají jen toho, jak domovy, jež pomáhaly založit, půda, na jejímž nákupu se podílely, i samotný dům, v němž vykonávaly domácí práce, jsou jim vyrvány z rukou vinou nespravedlivého rozhodnutí umírajícího manžela či zvráceným zákonem...

Jsou snad tyto ženy řádně zastupovány a získaly již práva, po nichž touží?

Udřené manželky, které těžce pracují, aby udržely domov a vychovaly a řádně ošatily své děti, musejí jen přihlížet, jak je jejich mzda vyplácena manželovi, nebo mu ji dokonce samy odevzdávají, přestože on ji pak utratí za hlouposti či nejrůznější neřesti. Ale ženy tak žijí dál, zůstávají a tohle všechno překonávají z lásky k dětem, protože zákon by jim je jinak vzal a svěřil pod ponižující kontrolu muže...

Jsou snad tyto ženy řádně zastupovány a získaly již práva, po nichž touží?

Sestry při každém argumentu, který Dickinsonová předložila, zaníceně gestikulovaly. Charlotte se rozhodla, aby zjistila, jaký dopad má projev na shromážděné

publikum, a přitom se očima setkala s Denhamem Scottem, který přednášku sledoval z protější galerie. Scott pracoval jako zahraniční dopisovatel *Reynoldsových novin*. Dvakrát měsíčně odesílal do Londýna dopisy o průběhu občanské války a dalších událostech na politické a právní scéně. V poslední době začal čenichat poblíž lyceí a přednáškových síní a snažil se zachytit, jak zmítaný národ postupně mění smýšlení ohledně ženských práv. Americké ženy byly v tomto ohledu sice před svými britskými protějšky o kousek napřed, ale v čajových salónech a čtenářských klubech to vřelo na obou stranách Atlantiku úplně stejně.

Denham kývl Charlotte na pozdrav a pak si bleskově cosi zapsal do reportérského notesu. Ona mu ale nevěnovala pozornost a místo toho jemně dloubla loktem sestru. „Hrozně mě to mrzí, Harry,“ zašeptala. „Musela jsem nějak upoutat jeho pozornost.“

Jakmile Řečnice dokončila projev, Henrietta spěšně pobídla mladší sestru k odchodu.

„Slečno Stevensonová! Charlotte!“ volal na ně Denham Scott odkudsi z hlubin vzrušeného davu. Když zrovna nepsal, tak běhal. Vytáhlý a hubený, s kaštanovými lokny, které mu spadaly přes vysoko posazené lícní kosti, nepůsobil nikdy ustaraně – byl prostě rychlý. Vždycky na stopě nějakého příběhu, vždycky připravený najít skulinu, jíž by mohl proniknout do světa privilegovaných, který na stránkách novin tolik hanil.

„Dámy, prosím, věnujte mi pár slov o slečně Dickinsonové.“

„Tady Harry je skutečná spisovatelka,“ zvolala v odpověď Charlotte. Obě se prudce obrátily a stanuly mu tváří v tvář. „Vaše noviny by si výrazně polepšily, kdyby najaly někoho tak výřečného, jako je ona.“

„Nepochybují, že si slečna Henrietta povede výtečně v čemkoli, do čeho se pustí.“ Potom ji pobídl kývnutím hlavy. „Tak co například říkáte představení té vaší Řečnice? Jak byste je stručně shrnula?“

„Vy to nazýváte *představením*?“ opáčila Henrietta.

Denham se usmál, jako by mu vyšel nějaký tajný plán. „Označil bych to za působivé divadelní představení, ano.“

„A výmluvné nikoli?“ oplátila mu Henrietta úsměv. „Protože výstižné by mohly být oba tyto výrazy. Nebo to lze prohlásit pouze o projevech, které přednášejí muži?“

„Vy si nemyslíte, že je na ní něco až hypnotického?“

„Tedy pane Scotte, vy mé vyjádření ani nepotřebujete, zdá se, že máte svůj článek již napsaný.“ Henrietta se s vítězoslavným výrazem otočila, štouchnutím do ramene pobídla hihňající se Charlotte a společně pokračovaly v cestě zástupem lidí.

„Harry! No tak, Harry!“ ozvala se naléhavě mladší sestra, jakmile byly dostatečně daleko, aby je mladík neslyšel. „Jsem si jistá, že tě má rád! Chce znát tvůj názor úplně na všechno!“

„Jsou věci, o kterých je lepší mlčet,“ povzdechla si Henrietta, ale Charlotte se na ni jen zazubila.

„Jen si představ, kdyby věděl o tom dopise.“

Henrietta ji ale syknutím umlčela. Protože to, co ve společném podkroví tvořily, nebyly žádné decentní románky. Psaly něco dočista jiného.

Kapitola třetí

Jejíž přečtení přináší jisté uspokojení

TÉHOŽ DNE

Portsmouth, 6. dubna 1865

*Námořnímu admirálovi siru Francisi Austenovi,
držiteli rytířského Řádu lázně
v Portsdown Lodge, Hampshire, Anglie*

26. března 1865

*Vážený sire,
píšeme Vám s hlubokou úctou k Vašemu postavení a s vděč-
ností za dílo Vaší zesnulé sestry, s níž jsme se prostřednic-
tvím našeho otce Williama Stevensona, soudce Nejvyššího
soudu státu Massachusetts, seznámily již v útlém věku. Ten
se zase o geniální práci slečny Austenové dozvěděl od naší
milované zesnulé matky Alice Gibbonsové Stevensonové.*

*Píšeme Vám s úctou a vděčností, ale též s prosbou, pro-
tože se toužíme o slečně Austenové dozvědět víc. U nás jsou
její knihy velice oblíbené, a tak bychom s vděčností přijaly
jakékoli vzpomínky na ni, které se s námi rozhodnete sdí-
let. Přijmete-li naši prosbu, budeme to považovat za poctu.*

Uvědomujeme si, jak je naše žádost neslychaná, ale spoléháme na Vaši velkorysost a shovívavost. Na oplátku Vám nabízíme naši neutuchající pohostinnost, pakliže byste se někdy rozhodl zamířit přes oceán do našich skromných končin.

Závěrem snad jen douška, jež by Vám mohla přinést jisté uspokojení. Měl byste vědět, že ctění soudci od Nejvyššího soudního dvora našeho státu jsou všichni do jednoho oddanými čtenáři díla slečny Austenové.

*Vaše odpověď nás zastihne na adrese:
slečna Stevensonová,
dcera soudce Williama Stevensona
Boston, Massachusetts, USA*

Sir Francis „Frank“ Austen seděl před obloukovým oknem ve své pracovně a na stojanu vedle něj ležel jeho osvědčený dalekohled, vyrobený ze dřeva a mosazi. Na davenportském psacím stole za jeho zády se nacházel krémový dopisní papír obsahující zprávu z Bostonu.

Admirál Austen byl dvojnásobným vdovcem, což vysvětlovalo skutečnost, že ve svých devadesáti letech víc a víc přemýšlel o lásce a o tom, jak si v ní počínat. S pohledem upřeným ke vzdálenému portsmouthskému přístavu vzpomínal, jak kdysi doprovázel z Cuxhavenu do Anglie princeznu Karolinu Brunšvickou a její družinu. Tehdy byl poručíkem a spolu s dalšími osamělými muži na palubě obdivoval princezniny splývavé sukně a medově zbarvené kučery. Ale nejvíce ze všeho vyrovnanost, s níž čelila kanonádě z francouzských břehů. Mířila na svatbu s naprostým cizincem, princem a budoucím králem Jiřím. Plavba se nesla v duchu významnosti této situace, přestože se manželský svazek později ukázal jako předurčený k zániku.

Frank, kterému coby známému šprýmaři přezdívali „Moucha“, byl odjakživa nevyléčitelný romantik, stejně jako předtím jeho bratři i otec. Ženy v Austenově rodině byly v otázkách lásky neústupnější, v důsledku čehož dosáhly i méně uspokojujících konců. Moucha nastoupil do námořní akademie v křehkém věku dvanácti let a toto brzké odloučení od rodiny vytvořilo v jeho srdci prázdné místo, které hladovělo po brzkém naplnění. Bůh – tedy naprostá a zanícená oddanost víře – pro Franka znamenal prvotní seznámení s láskou jako takovou. Pak tu byla jeho první manželka Mary, jež mu porodila deset dětí a zemřela při narození jedenáctého. Martha – milovaná Martha, již jeho sestra Jane jasnozřivě označila za dokonalou partii přímo pro něj – byla jeho poslední a nejdelší životní láskou.

Frankova oddanost Bohu, která ho posilovala po celá desetiletí, kdy trvala válka s Napoleonem a s otrokáři ze Santa Dominga, mu s přibývajícím časem, jež strávil na tomto světě, postupně přestávala stačit. Vždyť jen málokdo se mohl pochlubit tím, že by spatřil větší kus světa než on: Egypt, Indie, Turecko, Řecko, Itálie, Belgie, Španělsko, Amerika i Mexiko, ale k čemu to všechno nakonec bylo? Pár vojenských metálů a ocenění, každých pár let nová hodnost – počínaje praporčíkem a poručíkem, konče těmi nejvyššími tituly od viceadmirála až po čtyřhvězdičkového admirála. Knihy jeho milované sestry Jane zatím s každým novým čtenářem a každým rokem nabývaly ne-smrtelnosti.

Na jarní období byla dnešní noc chladná a oheň skomíral stejně jako Frankova nálada. Do místnosti vstoupil sluha George, aby ozdobným železným pohrabáčem, pradávným suvenýrem z Flander, prohrábl uhlíky.

„Sire Francisi, budete si přát ještě něco?“ George byl téměř tak starý jako on sám. Nebylo divu, že Frank tolik

postrádal mladistvou energii a společnost. Jeho neprovdaná dcera Fanny-Sophia mu nic takového poskytnout nemohla.

„Jen dnešní poštu, Georgi. Děkuji.“

George mu přinesl dopis a zavřel za sebou dveře. Měsíc za okny zářil jasně jako perla vynořující se ze slaných vod a z horní ložnice se brzy začalo ozývat pravidelné chrápání. Admirál si nasadil brýle a rozevřel dopisní papír, který nesl stopy delikátní vůně, již ho opatřila vzdálená dámská ručka. Zhluboka se nadechl těžkého exotického parfému, tvořeného vůní jasmínu a mimózy, a pak si dopis přečetl.

Kapitola čtvrtá

Kapitáne, kapitáne!

Beacon Hill, 18. dubna 1865

Škvírou pode dveřmi vklouzl do pokoje dopis adresovaný do ctěných rukou slečny Stevensonové. Henrietta i její sestra ležely v posteli, každá na opačné straně podkrovní, a plakaly, protože tělo prezidenta Abrahama Lincolna tou dobou spočívalo v otevřené rakvi. Dopis, který odeslaly teprve před jedenácti dny, měl nyní hodnotu pouhého talismanu, upomínky na časy nevinnosti, jež náhle pominuly. Sestry se na znamení zármutku oblékly do černé barvy beznaděje a rozjímaly nad tím, zdali mohou být někdy v životě ještě šťastné, když se svět změnil v místo, kde se občané očividně rozhodli, že jeden druhého zničí. Generál Lee se vzdal unijní armádě a tím válka prakticky skončila. Co však předznamenávala smrt milovaného prezidenta, se nedalo odhadnout.

Smetanová obálka pode dveřmi ale nakonec vytáhla Henriettu Stevensonovou z postele. Jakmile si přečetla jméno odesílatele, přivolala svou sestru. Charlotte, která téměř nikdy nevypadala unaveně a jejíž krása jako by každým dnem rostla, se na čele vytvořila nová vráska.

Henrietta zase hned po probuzení utrpěla šok, když zjistila, že má první šedý vlas. Svět tam venku způsobil, že doslova začaly stárnout.

Společně si sedly na kraj Charlottiny postele a Henrietta se jala nahlas předčítat.

*Slečně Stevensonové,
dceři pana soudce Williama Stevensona
Boston, Massachusetts, USA*

7. dubna 1865

*Vážená slečno Stevensonová,
nejdříve mi dovolte, abych vás ujistil, že Váš list byl přijat s upřímnou vděčností za jeho obsah i Vaši přátelskou žádost – nebo obratněji vyjádřeno, jak kdysi jménem Fitzwilliama Darcyho napsala má sestra: „Cténá slečno, neznepokojujte se nad tímto dopisem...“*

Jsem také velkým obdivovatelem Vaší země, neboť jsem v letech 1845 až 1848 velel severoamerické a západoindické stanici britského námořnictva. Nemohu říct, že bych byl jediným členem rodiny, který trávil čas v zemi za Atlantikem, ale tvrdím o sobě, že jsem nejvíce nakloněn jejím přednostem.

Na konci listu jste se ptala, jestli bych se mohl podělit o nějaké vzpomínky ohledně mé sestry. Bude mi ctí. Pokud jde o její živoucí představitost, hravý humor, věrné popisy charakterů a hluboký vhled do lidských myslí, v její práci o nich můžeme najít nepřeborné důkazů. Bohužel méně jich existuje o jejích neméně působivých vlastnostech, jako byla veselá povaha a vyrovnanost, z níž se nedala jen tak vyvést. A přestože se vůči cizincům chovala spíše rezervovaně, což jí bylo vytýkáno coby prohřešek proti dobrým mravům, ve

společnosti těch, které milovala, naplno projevovala přirozenou dobrotu srdce a laskavé rysy. V takových chvílích se stávala tou nejmilejší společnicí. Díky trefným poznámkám a dobrosrdečnému humoru byla nezřídka oblíbeným zdrojem veselí a bujaré zábavy společenských událostí. Milovala děti a ty k ní vzhlížely. Její synovci a neteře – kterých není málo – se nemohli nabažít okamžiků, kdy se shluknou a budou poslouchat příběhy tetičky Jane.

Věřím, že obsah tohoto listu shledáte uspokojivým a užitečným. Také doufám, že naše korespondence poslouží jako příklad dobré vůle, jež může – a jistě bude – panovat mezi oběma našimi národy.

S úctou a upřímností Váš

Francis W. Austen

„Jen si to představ,“ ozvala se užasle Henrietta. „Vlastní bratr slečny Austenové, téměř její vrstevník. Ti dva si byli tak blízcí jako my dvě!“

„To ne, Harry, nám se nikdo nevyrovná,“ odvětila Charlotte a Henrietta ji láskyplně pohladila po ruce. „Ale skutečně je to její jediný žijící bratr. Co mu odepíšeme?“

Henrietta si sedla k psacímu stolu a zamyšleně osušila moderní ocelové pero o piják. „Pana Dickense jsme požádaly o autogram, jenže ten nám ještě neodpověděl.“

„Sir Francis ale odepsal velmi ochotně,“ podotkla rychle Charlotte. „Vlastně až neobvykle.“

Henrietta přestala oklepávat pero a dala se do psaní. Charlotte jí nahlížela přes rameno, protože i jí na odpovědi velice záleželo. Pro ni byla slečna Austenová idolem, druhým hned za panem Dickensem, přestože s ním se jim úspěšnou korespondenci zatím navázat nepodařilo. Ani jednu z nich to však neodradilo, aby v hledání literárních

klenotů pokračovaly. Byla to jejich soukromá zlatá horečka, jediný způsob, kterým se jako ženy mohly vydat na dobrodružnou cestu objevitelů.

Když Henrietta skončila, Charlotte dopis pokropila parfémem, který vybrala, protože vyvolával toužebné představy exotických dálav. Šlo o takový drobný ženský úskok, který si nedokázala odpustit. Obě sestry byly zkrátka odhodlané získat admirálovu náklonnost a pozornost.

„Doufám, že s touhle žádostí jsme nezašly už příliš daleko.“

„Za optání nic nedáme.“ Charlotte se svalila zpátky na postel. „Přála bych si, abychom se mohly dozvědět mnohem víc. Ach, Harry. Moci tak jednoho dne navštívit Anglii – všechna ta muzea a kostely – jejich divadlo! Otec nás tam ale nikdy nevezme. Od matčiny smrti nebyl dál než na Manhattanu.“

Zvonek ohlásil čas večere, a tak Henrietta oba dopisy opatrně vložila do matčina výtisku *Pýchy a předsudku*. Byla to edice z roku 1833, pořízená ve filadelfské tiskárně Carey & Lea v době, kdy mladičká Alice Gibbonsová zůstávala konvencemi lapená ve svém dívčím pokoji. Jane Austenová byla již tehdy ve Filadelfii považována za hvězdu, vlastně za celé souhvězdí, které v roce 1816 objevil a obyvatelům „Města bratrské lásky“, jak se Filadelfii přezdívá, představil Mathew Carey. *Co to tenkrát Carey vlastně viděl*, uvažovala Henrietta, *když to tolik lidí, dokonce i v Anglii, dosud přehlíželo?*

Carey byl původně politický uprchlík, který roku 1781 utekl z Irska do Paříže, kde ho vzal pod svou ochranu bostonský rodák a první americký velvyslanec Benjamin Franklin. Když pak o několik let později emigroval do Ameriky, Franklin mu opět projevil přízeň. Pomohl mu zajistit peníze na založení vydavatelství a knihkupectví. Dnes se

tomu říkalo efekt Benjamina Franklina: „Člověk, který vám v minulosti prokázal laskavost, bude v budoucnu otevřenější prokázat vám další, a to dokonce o poznání víc, než kdybyste onu laskavost projevíli vy jemu.“

Henriettu toto prohlášení, které si zdánlivě protiřečilo, velmi fascinovalo. Ona sama příliš často o nic nežádala – to dělávala spíš Charlotte. Její sestra měla prostě štěstí. Ať už to byl dárek k promoci od kočího Samuela a kuchařky Pearsonové v podobě zaječí pacičky, hlavní role v každé inscenaci pořádané Peacockovou akademií, nebo všeobecná neodolatelnost, s níž působila na každého muže. Ale co když Charliino štěstí nespočívalo v ničem jiném než v ochotě riskovat? Člověk, který žádá o laskavost, může koneckonců v životě vyhrát tolik, jako jiný ztratit. Někteří však občas skutečně vyhrají.

Vlastně to bylo právě Charlottino ponoukání, které Henriettě dodalo odvalu napsat dopis admirálu Austenovi, stejně jako jí Franklinova teorie pomohla poslat ten druhý. Henrietta se nechávala inspirovat, kdekoli to šlo. Přestože byla oddaná boji za ženská práva, ambice získat něco jen pro sebe jí zcela chyběly. A zástupy nápadníků mezitím přicházely, ale když narazily na štít jejího mlčení a zdrženlivosti, zase odcházely. Ona si totiž dobře pamatovala, jak býval jejich dům v dětství šťastný, i to, jak se pak všechno zhortilo. A žádné další borcení prožít nechtěla, na to se příliš bála.

S každou přednáškou, s každým pokusem navázat korespondenci však Henrietta cítila, že její přirozená opatrnost začíná ustupovat vyhlídkám na úspěch. Vždyť kdo by se nadál, že jim admirál tak laskavě odpoví? Třeba její tichá vytrvalost může dát vzniknout vzájemnému porozumění s dalšími spřízněnými dušemi – možná je nakonec na světě podobně smýšlejících lidí mnohem víc. A co se

týká jakýchkoli nepředvídatelných následků toho, že sira Francise kontaktovaly, svět kolem nich už se beztak začal hroutit. Tak jak by mohl nevinný plán dvou mladých dam vyvolat ještě větší otřesy?

Kapitola pátá

Pýcha Peacockovy akademie

Harvardova univerzita, 28. dubna 1865

Soudce Thomas Nash přijal pozvání Francise Childa, profesora řečnického umění a rétoriky Harvardovy univerzity, a ocitl se tak za přednáškovým pultem Boylstonovy síně. Studenti druhého ročníku se celý zimní semestr scházeli každý pátek ve čtyři hodiny, aby vyslechli proslulé přednášky profesora Childa na téma Rétorika: Četba a výklad anglické literatury. Na Harvardu zatím žádný profesor angličtiny nepůsobil a Child se to pokoušel napravit pořádáním přednášek o vlivu literatury na politiku, společnost a právo.

V tomto semestru požádal profesor Child svého přítele, soudce Thomase Nashe, aby promluvil před studenty druhého ročníku. Frank „Tloušťík“ Child byl sice malé postavy, zato velikého srdce. Na Harvardu promoval pár let před Thomasem Nashem, ale oba sdíleli nejen stejnou vášeň pro rétoriku – tedy umění úspěšného psaní a přednesu –, ale i prostý původ.

Profesor Child byl hrdým synem námořníka a jako takový obzvlášť oceňoval demokratický základ mluveného

projevu. Lidové baladě mohl přece porozumět úplně každý a stejně tak všichni milovali příběhy vyprávěné u krbu.

Soudce Nash, syn chudé vdovy, si pro dnešní přednášku připravil rétorickou diskusi na mnohem překvapivější téma: romány Jane Austenové. Na Harvardu nebyl nikdo, kdo by o Austenové učil, a nikdo nepsal akademické disertace o jejích dílech. Thomas Nash však pevně věřil, že muži by Austenovou měli číst a studovat mnohem víc, neboť její rétorické využití ironie k zesměšňování poměrů a přirozených slabostí ve společnosti, s nimiž se setkával každý, bylo vskutku geniální.

Nash se rozhlédl po síni plné chlapců – protože jiným výrazem se jejich bezvousé a bostonským přímořským větrem ošlehané tváře popsat nedaly. Jen v prostřední řadě se k sobě tiskly dvě mladé ženy se šikmo nasazenými kloboučky. Nadšeně listovaly společným výtiskem *Pýchy a předsudku* a jejich vlasy, zdobené žlutými a purpurovými stuhami, přitom vlály všude kolem.

Charlotte a Henrietta Stevensonovy.

Nash nahlédl do svých poznámek. Kolega soudce Stevenson ho nevaroval, že se jeho dcery chystají navštívit dnešní přednášku – možná to ani netušil. *To bylo pro ty dvě typické.* Otevření harvardských odpoledních lekcí i pro ženy se začalo praktikovat teprve nedávno a zcela záviselo na diskrétnosti přednášejícího profesora. Nash ještě naposledy pohlédl na Tlouštika, který se na něj potměšile křenil z okraje pódia, a potom váhavě zahájil hodinu.

„V textech Jane Austenové stojí za povšimnutí obzvlášť využití aliterace. Opakování zvuků je totiž jednou z nejúčinnějších řečnických technik. Na dnešek jste měli za úkol přečíst si dvacátou kapitolu z románu *Pýcha a předsudek*.“ Soudce měl dobře vypěstovaný smysl pro vzbuzení

pozornosti posluchačů a připravil svou přednášku na míru nezaujatým mladíkům sedícím před ním. „Kdo by nám dokázal uvést příklad, jak Austenová v této scéně využila aliterace k vykreslení charakteru a nálady?“

Charlottina ruka okamžitě vyletěla vzhůru. Nash se opět ohlédl na profesora Childa, který se zubil od ucha k uchu. „Obávám se, soudce Nashi, že naše pravidla povolují aktivní účast v diskusích.“

„Ano, slečno Stevensonová?“

Charlotte vstala a začala citovat vybraný text. „Což jste mohla očekávat, že *přijmu* s radostí vaše *pochybné prostředí*, že mě *potěší* vyhlídka na *příbuzenstvo*, které žije tak hluboko *pod* úrovní, na jakou jsem zvyklý já?“

Charlotte jako by se před očima všech přítomných proměnila v Darcyho. Její vzpřímený postoj, pyšný výraz i hluboký, znělý hlas – to všechno najednou působilo velice mužně. Nashe ten pohled vyvedl z míry a vzpomněl si, že William se mu nejednou zmínil o svých obavách ohledně mladší dcery, která projevovala nevšední lásku k jevišti.

„A jak přesně v této scéně Austenová použila aliteraci, aby vykreslila atmosféru?“

Starší ze sester Stevensonových pomalu zvedla ruku. Zbytek třídy mlčel, a tak Nash Henriettu vyzval, aby vstala.

„Ta vyrážená souhláska *p*, jež se několikrát opakuje, má dvojí funkci. Je z ní jasné *slyšet*, jak je Darcy rozzlobený, a *je znát*, že ztratil rozvahu. V té chvíli ho jeho uražená pýcha vede k nedžentlmenskému chování – k chování, které Lizzy odpuzuje ještě víc.“ Henrietta se dramaticky odmlčela. „Jasně se tu ukazuje hlavní téma celé knihy o pošetilosti a nebezpečnosti pýchy.“

„Takto se s dámou rozhodně nejedná,“ zvolal jeden ze studentů.

„Takto se nejedná s nikým,“ odrazila ho Charlotte.

William své dcery vychoval dobře, pomyslel si Nash. Nahlas pak řekl: „Velice výstižné, vskutku velice. Děkuji vám oběma, dámy.“

Po každé přednášce pořádal profesor Child malou recepci v nájemním domě slečny Uphamové, kde bydlel. Bez ohledu na to, že dům patřil dámě, dámské návštěvy tu povoleny nebyly. Když se to dozvěděly Henrietta a Charlotte, zrůžovělé právě prožitým studijním úspěchem, co by vzorné absolventky Peacockovy akademie nad tím jen ledabyly mávly rukou a vydaly se do harvardské knihovny Gore Hall. Ode dne, kdy směla tuto instituci, která se v odborných i soukromých kruzích pyšnila největší sbírkou knih, využít první žena – konkrétně Margaret Fullerová –, uplynula pouhá dvě desetiletí.

Sestry Stevensonovy pak strávily v této budově, jež se podobala gotické katedrále, příjemnou hodinu. Každá zvlášť procházela uličkami mezi regály plnými knih. Henriettu přirozeně lákalo všechno, co se týkalo klasických či historických témat, kdežto Charlotte vyhledávala jen vzrušující dramata. Charlese Dickense a jeho záplavu excentrických postav, které jí byly blízké jako přátelé či rodina, milovala nejvíc. Nikdo ji nedokázal rozesmát jako Dickens. Nejnovější kapitoly z jeho série, které každý měsíc vycházely tiskem, s oblibou předčítala po večeři otci. Nedávno začali číst třetí část románu *Náš společný přítel*, který si William Stevenson nechával dovážet z Londýna. Charlotte mu ráda přehrávala jednotlivé postavy, obzvlášť Bellu Wilferovou, což byla velmi čilá a ambiciózní žena, jež se nebála požádat o cokoli.

Charlotte, která každou knihovnu vždy opouštěla až jako poslední, se s hromádkou čerstvě vybraných románů v podpaží marně rozhlížela po Henriettě. Vydala se proto na harvardské nádvoří. Když si na nedaleké lavičce všimla novináře Denhama Scotta, prudce zamířila opačným směrem. Brzy uviděla Henriettu, která o kousek dál hovořila se soudcem Nashem. Ten si Charlotte vzápětí všiml a zdvořile zamával. Dívka podezřívavě přimhouřila oči.

„Divoký večírek profesora Childa již skončil?“ zavolala na něj, protože ji dosud mrzelo, že tam nesměly jít jen proto, že jsou ženy.

Nash bezbranně pozvedl ruce. „Já si ta pravidla nevy-myslel.“

„Ha ha!“ zasmála se Charlotte. „Přesně tohle vy soudci tvrdíte pořád.“ Nash jí úsměv oplatil a bylo to tu zas – ta nenápadná jiskra, která mezi nimi přeskočila, se mu v očích objevila již dříve a sklouzla Charlotte po kůži jako mořská vlna. Přemýšlela, jestli to její sestra cítila také, ale Henrietta, která dokázala zvítězit v jakékoli slovní potyčce, byla, pokud šlo o muže, nezvykle nedovtipná. Charlotte měla podezření, že v jejím případě budou věci lásky vyžadovat neobyčejnou vytrvalost a odhodlání. Nebo ránu do hlavy.

Henrietta si opravdu toho, co se dělo mezi Charlotte a Nashem, nevšímala. Místo toho s narůstající hrůzou sledovala, jak se k nim po travnatém náměstí blíží Denham Scott.

„*Reynolds*?“ opakoval Nash, když mu Henrietta britského reportéra představila. „Obávám se, že ten neodebírám.“

„Otec říkal, že soudní dvůr kupuje nejméně tucet různých novin,“ podotkla Charlotte.

„Pro nás platí, že novin není nikdy dost.“

„Pro mě tedy ano!“ zaprotestovala. „Otec nám z nich pořád čte o všech těch katastrofách...“

„... po čemž nevyhnutelně následuje poučení, že se nemáme vystavovat nebezpečí,“ dodala Henrietta.

„Ve společnosti stále panují velké nepokoje.“ Denham na ni významně kývl. „Přinejmenším mezi dámami.“

„Obávám se, že pan Scott není příznivcem sufražetek,“ vysvětlovala Henrietta Nashovi. „Naše přednášky pokaždé navštěvuje s poněkud podezřelým výrazem.“

„Já přece nejsem váš nepřítel,“ opravil ji Denham. „Snažím se vám jen porozumět.“

„Ale jste šťastný, že je svět takový, jaký je,“ opáčila Henrietta.

„To přece všichni šťastní lidé,“ odvětil a tázavě povytáhl obočí. „Chápu tedy správně, že vy navzdory svému reformnímu úsilí šťastná nejste?“

Henrietta mu k Charlottinu naprostému úžasu nedokázala oponovat. Spíš se zdálo, že ji ta otázka zaskočila. „*Je Harry šťastná?*“ ptala se pak v duchu sama sebe. Od atentátu na prezidenta se zdálo, že se uzavřela víc než kdy dřív. Charlotte měla alespoň svůj sen o kariéře na jevišti, kterým se mohla v duchu zabývat, ale ubohá Henrietta nejspíš nesnila vůbec. Byla tu prostě pro svou rodinu, spolehlivá a oddaná jako ty napodobeniny řeckých soch, které sbírala matka a které na ně v době její nepřítomnosti dohlížely.

„Kde čeká váš kočár?“ zeptal se Nash. Obě sestry změnu tématu uvítaly a kývly směrem ke Quincy Street. „Chystáte se dnes večeřet doma, dámy?“

„Snažíte se vyloudit si pozvání?“

„Soudce Nashi, Charlie si nevšímejte,“ omlouvala se za sestru Henrietta, celá zrudlá rozpaky. „Otec vás jistě rád uvítá.“

„Když mám hlad, bývám trochu pichlavá,“ připustila Charlotte.

„Povídání o Jane Austenové člověku pokaždé zvýší chuť k jídlu,“ souhlasil Nash. „Bude mi ctí.“

Oči všech přítomných se stočily ke Scottově ošuntělé torbě, z níž vykukoval obyčejný hnědý balicí papír od řezníka. Nastalo rozpačité ticho.

„Neměly bychom...,“ začala Charlotte a tázavě se podívala na Henriettu, která jen sotva viditelně zavrtěla hlavou. Scott to sledoval s pobaveným výrazem a nakonec to byl on, kdo přerušil ticho.

„Se mnou si nedělejte starosti. A kromě toho, musím připravit titulní stranu na zítřek. Užijte si večer, dámy, soudce Nashi.“

Večeře v Beacon Street číslo jedenáct se podávala každý den v sedm hodin. Jednalo se o pečlivě organizovanou událost, protože William Stevenson neměl rád maso, Charlotte naopak disponovala pořádným apetitem a Henrietta měla překvapivou slabost pro všechno sladké. Paní Pearsonová na dnešní večer připravila pastinákovou polévku, pečené jehněčí, salát s nakládanou červenou řepou, zapéčené irské brambory a jako dezert dušenou rebarboru.

Kdykoli soudce Nash navštívil domácnost Stevensonových, působil, jako by tu byl doma. K Nejvyššímu soudu nastoupil teprve loni ve věku mladických čtyřiatřiceti let a během uplynulého justičního období se stal soudci Stevensonovi důvěryhodným přítelem a kolegou. Nash bez váhání souhlasil se Stevensonovým návrhem založit diskusní skupinu věnovanou četbě románů a Stevenson bez váhání uvítal Nashe do svého domova.

Takové pozvání bylo jinak celkem neobvyklé, protože soudci většinou omezovali své společenské kontakty pouze

na soudní síň. A nejen to – na takové jednání bylo pohlíženo spíš s nevolí, což bylo logické, protože jedna polovina soudního dvora celým srdcem nesouhlasila s politickými postoji té druhé. Tři ze sedmi přistupovali k ústavě jako k desateru vytesanému do kamene, tři věřili Darwinově evoluční teorii a ten poslední, sedmý měnil názor podle toho, jaký měl zrovna den.

Po večeři se všichni čtyři odebrali do Stevensonova předního salónku. William a Nash seděli bok po boku před krbem, v jedné ruce zapálenou dýmku, ve druhé broušenou sklenku whisky. Charlotte se uvelebila na podlaze vedle otce a hrála si s rodinnou kokršpanělkou Coco. Henrietta ve světle olejové lampy mlčky pracovala na jakési nedokončené výšivce. Muži hovořili o Nashových plánech na léto, které zahrnovaly cestu do Londýna.

„Doufám, že se mi podaří navštívit jednu z přednášek pana Dickense v St. James Hall.“

Charlotte se s vykulenýma očima podívala na Henriettu, která odtrhla pohled od ruční práce a otočila se na Nashe. „Kterým parníkem pojedete, smím-li se zeptat?“

„Cunardovou Chinou. Je to britská loď, kterou teprve nedávno dostavěli v Maine. Dvakrát do měsíce se plaví do Portsmouthu a já mám rezervované místo na červenec.“

Sestry si vyměnily upřený pohled. „Kolik vlastně stojí lístek do první třídy?“ zeptala se opět Henrietta.

Nash pokrčil rameny. „Asi tak sto třicet dolarů.“

„Asi tak,“ dobírala si ho Charlotte.

„To jsou tři měsíční mzdy ředitele školy.“ Henrietta měla ve tváři svůj *matematický* výraz, jak ho s oblibou nazývala Charlotte. „A v případě učitelky dvakrát tolik.“ Rodinné účetnictví řídila pomocí své logické, matematicky založené mysli. Sestry díky tomu věděly, že mzda jejich otce činí čtyři tisíce dolarů ročně.

„Což je jeden z důvodů, proč jsme se nestaly učitelkami,“ poznamenala Charlotte.

„Jeden z důvodů?“ Nash odložil dýmku a s úsměvem na ni kývl. „Jaké jsou ty další?“

„Zabraly bychom místo pracujícím ženám, které peníze skutečně potřebují.“

„Jde tedy o princip?“

Charlotte ho při tom nechala, ačkoli to byla pravda jen částečně. Druhým důvodem, proč zamítly myšlenku na učitelské povolání – což byla jediná společensky přijatelná volba pro ženy jako Henrietta a Charlotte –, byla skutečnost, že by se k smrti unudily.

Henrietta protáhla jehlu výšivkou. „Jak dlouho budete na moři?“

„Jedenáct dní tam, jedenáct zpět. Deset, pokud budeme mít dobrý vítr.“

„Máte štěstí, že soudní dvůr má až do podzimu prázdniny,“ vložil se do hovoru William.

„Velké štěstí. Přímo k nezaplacení, řekla bych,“ podotkla mladší ze sester.

„No tedy, Charlotte!“ okřikl ji otec. „Ty máš dnes večer náladu!“

„To je v pořádku, Williame. Obávám se, že za tím bude dnešní Tloušťikova recepce. Byla otevřená pouze pro muže,“ vysvětloval Nash.

„Ach, tak to pak chápu.“ Soudci Stevensonovi se na tváři objevil úsměv otcovského porozumění.

Charlotte mezitím vrhla významný pohled na sestru a pak si dál hrála s Coco, jako by nic dalšího neměla na mysli. Henrietta se nesoustředěně vrátila k vyšívání při chabém světle svíčky a přitom mhouřila namáhané oči. Muži po celou dobu pokuřovali, pili a hovořili, plní blažené nevědomosti, že se v jejich středu odehrává vzpoura.